

en Finansminister at faa Rigsdagens Samtykke til Laans Optagelse. Jeg tror derfor, at Bestemmelsen er meget fornuftig og hensigtsmæssig, og at den vil bidrage til at formindske Statens Udgifter til Tiendeafløsningen ret betydelig. Men selvfølgelig skal jeg gerne indrømme, at Vedtagelsen af denne Bestemmelse kræver stor Tillid til Finansministeren og til Ministeriet, og jeg kan derfor meget vel forstaa, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) — og for øvrigt ogsaa det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) — ikke mene at kunne tiltræde Forslaget; men jeg havde ganske vist tænkt mig, at det ærede Medlem for Assens, der jo ellers ved adskillige Lejligheder har udtalt, at han nærer en stor Tillid til Ministeriet, havde kunnet tiltræde det. Jeg beklager, at Ministeriet skal savne det ærede Medlems Tillid i saa stor en Grad, som det her viser sig at være Tilfældet. Den anden Indvending, det ærede Medlem havde mod det foreliggende Forslag, gælder jo de Tiendeydere, der tillige ere Tiendeejere. Det ærede Medlem brugte, da han omtalte dette Spørgsmaal, ret stærke Udtryk, idet han saaledes udtalte, at vi stille Bønder og Godsejere forskelligt. Det forekommer mig, at vi her staa over for et af de gamle Stikord, som det ærede Medlem tidligere har været Mester i at bruge. Jeg kan ikke nægte, at det i og for sig glædede mig at høre det, thi det viser jo, at det ærede Medlem er ved at faa noget af sit gamle politiske Humør igen. Men her er jo slet ikke Tale om at stille Bønder og Godsejere forskelligt; aldeles ikke. Er det en Godsejer, der ejer sin egen Tiende, som han skal yde f. Eks. af Fæstegaarde, faar han ikke noget — ja, jeg bortser nu fra det Forslag, der er fremsat fra Flertallets Side; men heller ikke derefter vil han faa noget, derimod ville Bønderne faa noget, for saa vidt de selv eje deres Tiende. Men er det altsaa en Godsejer, der selv ejer sin Tiende, saa faar han ikke Statsstilskud; er det en Bonde, der selv ejer Tienden, saa faar han det heller ikke — bortset fra det, som Flertallet foreslaar — og er det en Husmand, bliver han stillet akkurat lige saadan. Der bliver slet ikke gjort nogen som helst Forskel i denne Henseende, og naar det ærede Medlem derfor vilde gøre gældende, at vi delte Tiendeejerne i to Klasser, saa tror jeg heller ikke at det passer. Det ærede Medlem blander her to Ting sammen, som egentlig ikke vedrøre det foreliggende For-

slag. Tiendeejerne vedrøre egentlig ikke det foreliggende Forslag, uden for saa vidt vi ere nødte til at give dem Erstatning, naar vi tage noget fra dem. Hvis jeg gaar hen hos det ærede Medlem og tager 100 Kr. fra ham og giver dem til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) f. Eks. — det ærede Medlem skal nu ikke tro, at jeg gør det, for saa megen Pris sætter jeg ikke paa det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds — men *hvis* jeg gjorde det, saa kunde det ærede Medlem for Assens ikke være tjent med det, uden at jeg gav ham fuld Erstatning, altsaa en anden Hundredekrone-seddel i Stedet. Det synes mig er ganske klart. Men hvis jeg gaar hen og tager 100 Kr. af det ærede Medlems højre Lomme og lægger 106 Kr. i hans venstre Lomme, forekommer det mig egentlig ikke, at det ærede Medlem har noget at beklage sig over. Og det er det, der sker her i dette Tilfælde, hvor Tiendeyder og Tiendeejer falde sammen. Det er det, der sker; vi tage 100 Kr. af den ene Lomme og lægge 106 Kr. over i den anden. De 6 Kr. svare nemlig til den Skat paa Tienden, som vi eftergive dem. Ja, man gaar jo endnu videre efter Flertallets Forslag, idet der derefter skal gives en ekstra Godtgørelse, og den er jo temmelig sikker over for Kirketienden. Det forekommer mig derfor, at de Tiendeejere, der ogsaa ere Tiendeydere, ikke have noget at beklage sig over, og saa meget er jo sikkert, at hvis det gjaldt over det hele, at Tiendeyderne selv havde købt deres Tiende, saa vilde vi jo aldrig nogen Sinde her i Rigsdagen beskæftige os med et Forslag om Afløsning af Tienden med Statsstilskud.

De andre Indvendinger, der ere fremkomne mod Forslaget, har jo haft de ærede Medlemmer for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) og Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) til Ordførere, og de to ærede Medlemmer ere mødtes i en ret rørende Enighed, navnlig angaaende den Erstatning, der skal udredes til Tiendeejerne. Ja, det er jo ikke saa sjældent, at man ser Yderlighederne mødes, og dette Tilfælde vil neppe blive det sidste for de to ærede Medlemmers Vedkommende. Naar nu det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds vilde gøre gældende, at de lave Kapitelstakster, hvorefter Afløsningen skal finde Sted efter det foreliggende Forslag, ikke betyder noget, og tilføjede, at Kornpriserne jo vare i stadig Nedgang, og at yderligere Nedgang kunde ventes, saa har det ærede Medlem